VOORBLAD

ONTWERP
RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 601925

Onderwerp:	Uitwerking moties 2023-M0013 (gewijzigd 2) en 2023-M0034
Programma:	4. Zorgen en samenleven

Forum:	Technisch blok (hamerstuk)	
Portefeuillehouder	Eva Boswinkel	
Inlichtingen bij:	Verkuylen, Charles	
	Tel: 0614334065	E-mailadres: C.Verkuylen@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Budgetrecht
Beleidsvrijheid:	Ruim
Programmabegrotingswijziging:	Ja
Programmabegrotings-wijzigingsnummer:	2023-16

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:
Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:
1. Het college van burgemeester en wethouders te machtigen om voor de uitwerking van de moties 2023 M0013 en 2023 M0034 een extra onttrekking te doen van € 200.000,- uit de reserve Energiecrisis en dit bedrag toe te voegen aan de beschikbare middelen voor de tijdelijke subsidieregelingen voor ondernemers en maatschappelijke organisaties (Pijler 3).
2. De begroting 2023 dienovereenkomstig te wijzigen (2023-16).

TOELICHTING

Inleiding
In november 2022 is door uw raad een crisisfonds ingesteld van € 5.000.000. Eerder heeft u mandaat gegeven om € 2.640.000,- uit de reserve Energiecrisis te onttrekken voor steunmaatregelen Pijler 1 en 2. Op 3 juli 2023 heeft u ingestemd met het voorstel over de resterende € 2.360.000,-, waarvan € 2.160.000,- voor de tijdelijke steunregeling Pijler 3. In de reserve Energiecrisis resteert € 200.000,-.

Op 3 juli 2023 heeft uw raad twee moties aangenomen over mogelijke invulling van deze resterende €200.000,-.

In motie M0013 draagt u ons op voor de voortzetting van het fonds voor individuele noodhulp (onderdeel van Pijler 1) het beschikbare bedrag voor dit fonds aan te vullen met een bedrag van € 200.000,-. Dit bij wijze van overbrugging naar een definitieve voorziening voor noodhulp in Zutphen.

In motie M0034 draagt u ons op de beschikbare middelen voor de tijdelijke steunregeling Pijler 3 voor tijdelijke maatregelen ondernemingen en maatschappelijke organisaties te verhogen met € 200.000,-, zodat het gereserveerde bedrag wordt bestemd voor deze doelgroep.

Op 11 juli 2023 hebben we besloten om, vooruitlopend op een definitief besluit over de uitvoering van beide moties, € 50.000,- beschikbaar te stellen vanuit pijler 1 voor de continuering van het fonds voor individuele noodhulp. Daarmee kon binnen het door u aan ons verleende mandaat deels uitvoering worden gegeven aan uw oproep in de motie M0013. De individuele noodhulp kon daardoor weer hervat worden.

Het hervatten van de individuele noodhulp én het opstarten van de aanvraagprocedures van pijler 3 in de zomermaanden gaf meer duidelijkheid over de concrete behoefte bij zowel de noodhulp als de ondersteuningsmaatregelen voor ondernemers en maatschappelijke organisaties. Op basis van dit inzicht hebben wij invulling gegeven aan de uitvoering van de moties, binnen de beschikbare financiële ruimte. Om redenen die hieronder worden genoemd, kiezen wij voor uitvoering van motie M0034 in de wetenschap dat de overbrugging naar een definitieve voorziening voor noodhulp (wat motie M0013 beoogt) gerealiseerd kan worden met de op dit moment beschikbare middelen voor het noodfonds.

Beoogd effect
Versterking van de tijdelijke steunmaatregelen voor ondernemers en maatschappelijke organisaties en continuering van de individuele noodhulp ter overbrugging naar een definitieve voorziening in Zutphen.

Argumenten
1.Het totaalbedrag van de aanvragen voor de verduurzaming van de ondernemingen (onderdeel van pijler 3) is hoger dan begroot.

Met de maatregelen van pijler 3 worden ondernemers / ondernemingen en maatschappelijke organisaties zoveel mogelijk ondersteund in hun bestaanszekerheid, zodat daarmee hun aanbod en de (sport- en culturele) activiteiten voor onze gemeente behouden blijven. In verband met de verduurzaming van de ondernemingen zijn inmiddels ongeveer 150 aanvragen binnen voor een (voorlopig) totaalbedrag van €1.350.000,-. Dat is ruim boven het subsidieplafond van € 900.000,-. De behoefte is dus groot en de ondernemers zijn tevreden over de regeling. Met een toevoeging van € 200.000,- (de maximaal beschikbare financiële ruimte) kan méér tegemoetgekomen worden aan de aanwezige behoefte.

2.De beschikbare middelen zijn naar verwachting toereikend voor de voortzetting van de individuele noodhulp tot aan de oprichting een lokaal noodhulpbureau in Zutphen.

Op 28 maart 2023 hebben wij besloten om dit (tijdelijk) fonds voor individuele noodhulp voort te zetten tot eind 2023. Het fonds voorziet in een duidelijke behoefte en er blijkt draagvlak aanwezig voor een structurele voorziening in de vorm van een noodhulpbureau van de Stichting Urgente Noden (SUN) in Zutphen. Op 20 mei 2023 hebben wij ingestemd met de oprichting van SUN Zutphen, met als beoogde startdatum 1 januari 2024. Intussen was duidelijk geworden dat de door u voor het fonds beschikbaar gestelde middelen (€

500.000,-) vrijwel volledig benut waren als gevolg van een enorme stijging van de aanvragen in de laatste weken. De beoogde overbrugging naar een lokaal noodhulpbureau van de SUN in Zutphen kon daardoor niet gerealiseerd worden. De afhandeling van de aanvragen van het fonds is opgeschort om een dreigende overschrijding van het budget te voorkomen. Door op 11 juli 2023 € 50.000,- aan extra middelen beschikbaar te stellen aan het fonds vanuit pijler 1, kon de afhandeling van de aanvragen worden afgerond en kon het fonds vanaf 1 september 2023 worden opengesteld voor nieuwe aanvragen. Na afhandeling van de oude aanvragen bleek uiteindelijk nog € 66.000,- beschikbaar van het oorspronkelijke budget. Hiervoor zijn drie verklaringen te geven. In de eerste plaats bleken de feitelijke uitgaven van veel aanvragen lager dan de opgave van de kosten bij het inboeken van de aanvragen. Ten tweede kon vaker worden doorverwezen naar een voorliggende voorziening (bijvoorbeeld de witgoedregeling). Ten derde werd een aantal aanvragen, waarmee substantiële bedragen waren gemoeid, niet gehonoreerd omdat de nood niet urgent was.

Het bedrag dat beschikbaar is voor de nieuwe aanvragen bedraagt dus € 116.000,-. Dat is naar verwachting toereikend voor de overbruggingsperiode. Deze inschatting is gebaseerd op twee zaken.

Ten eerste is met SUN Liemers-Achterhoek én de intermediairs afgesproken dat we bij de beoordeling van de nieuwe aanvragen strikter de SUN-methodiek toepassen dan bij de start van het noodfonds. Dat betekent dat er meer aandacht is voor de urgentie van de nood, de onderbouwing van de aanvraag én eventuele vervolgstappen voor (meer) structurele ondersteuning. Daarmee wordt ook geanticipeerd op de toepassing van de SUN-methodiek van het noodhulpbureau van de SUN in Zutphen. De financiële bijdrage voor de noodhulp van dit bureau komt van lokale charitatieve fondsen (en eventueel particulieren en bedrijven) en bedraagt naar verwachting maximaal één tot anderhalve ton. Ook uit financieel oogpunt dienen aanvragen dus zorgvuldig onderbouwd te worden.

Ten tweede is inmiddels duidelijk dat er een aparte energietoeslag komt voor studenten. De behoefte om met het fonds ook een handreiking te doen aan uitwonende studenten (zoals de motie M0013 het noemt) is daarmee minder groot.

Kanttekeningen
1.Er is een klein risico dat de beschikbare gelden voor het noodfonds niet helemaal toereikend zijn tot einde 2023.
Hoewel de verwachting is dat de op dit moment beschikbare middelen toereikend zijn voor de continuering van het noodfonds, kan niet uitgesloten worden dat er op het einde toch te weinig geld is om alle aanvragen af te handelen. Gezien de voorspoedig verlopende voorbereidingen verwachten wij dat het noodhulpbureau van de SUN in Zutphen daadwerkelijk op 1 januari 2024 van start kan gaan. Eventuele aanvragen die niet door het noodfonds afgehandeld worden kunnen dan alsnog betrekkelijk snel in behandeling worden genomen door SUN Zutphen.

Financiën
De omvang van de reserve Energiecrisis bedroeg € 5.000.000,-. Voor een bedrag van € 2.640.000.- heeft uw raad ons mandaat gegeven om dit bedrag aan te wenden aan diverse steunmaatregelen (Pijler 1 en 2). Met tussentijdse rapportages en tijdens het Forum van 19 juni 2023 is de gemeenteraad geïnformeerd over de aanwending hiervan.

Op 3 juli 2023 heeft uw raad besloten om € 2.160.000,- van de resterende € 2.360.000,- te onttrekken aan deze reserve voor Pijler 3. Het resterende bedrag in de reserve Energiecrisis bedraagt €200.000,-.

De motie 2023-M0034 kan worden uitgevoerd door dit bedrag te onttrekken uit de reserve Energiecrisis en het toe te voegen aan de beschikbare middelen voor de tijdelijke subsidieregelingen voor ondernemers en maatschappelijke organisaties.

In verband met de ondersteuning aan ondernemers en maatschappelijke organisaties, wordt de reserve Energiecrisis in stand gehouden tot 1 augustus 2025. Hiervoor geldt dat de middelen die dan niet zijn benut, terug gaan naar de Algemene reserve. Ook de middelen voor de individuele noodhulp die niet zijn besteed gaan terug naar de Algemene reserve.

Communicatie
Conform punt 3 van de motie M0013 is in de communicatie over de verlenging van het fonds de doelgroep uitwonende studenten en kamerbewoners met een laag inkomen benoemd, voor zover zij voldoen aan de criteria voor het fonds. De intermediairs (die de aanvragen doen voor het noodfonds) zijn hierover ingelicht. Overigens heeft de regering inmiddels besloten om aan studenten een bijdrage van € 400,- beschikbaar te stellen voor de hoge energiekosten (via DUO). Dat betekent dat er wat betreft energiekosten een voorliggende voorziening is voor deze groep. Kamerbewoners die door de energiekosten in financiële problemen zijn gekomen kunnen, net als alle inwoners van Zutphen met een urgente nood, een beroep doen op het fonds.

Uitvoering
SUN-Liemers Achterhoek blijft het fonds voor individuele noodhulp tot einde van het jaar uitvoeren. Hierover zijn aanvullende subsidie- en convenantafspraken gemaakt met het bestuur van SUN Liemers Achterhoek. De intermediairs (hulpverleners in het sociaal domein), die de aanvragen voor de individuele noodhulp kunnen doen of eerder hebben gedaan, zijn met een mail en via een door de gemeente en SUN Liemers Achterhoek georganiseerde bijeenkomst op 29 augustus 2023 geïnformeerd over de continuering van het fonds voor individuele noodhulp. Tevens is bij deze gelegenheid gecommuniceerd dat de continuering als overbrugging moet worden gezien naar een eigen noodhulpbureau van de SUN in Zutphen.

Evaluatie
Over de evaluatie van Pijler 3 zijn in het raadsbesluit van 3 juli 2023 afspraken opgenomen. Van pijler 1 en 2 heeft de evaluatie plaatsgevonden (Forum 19 juni 2023). Begin 2024 volgt een financiële eindafrekening.

Bijlage(n) raad
601925 - bijlage 1 - Motie M0013 gewijzigd 2
601925 - bijlage 2 - Motie M0034
601925 - bijlage 3 - Begrotingswijziging 2023-16 Uitwerking M0013 en M0034

Stukken die ter inzage liggen

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders met nummer 601925;

gelet op artikel(en) 108 van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:
1. Het college van burgemeester en wethouders te machtigen om voor de uitwerking van de moties 2023 M0013 en 2023 M0034 een extra onttrekking te doen van € 200.000,- uit de reserve Energiecrisis en dit bedrag toe te voegen aan de beschikbare middelen voor de tijdelijke subsidieregelingen voor ondernemers en maatschappelijke organisaties (Pijler 3).
2. De begroting 2023 dienovereenkomstig te wijzigen (2023-16).

Aldus besloten in de openbare
vergadering van de raad van de gemeente
Zutphen, gehouden op:

De voorzitter, de griffier,